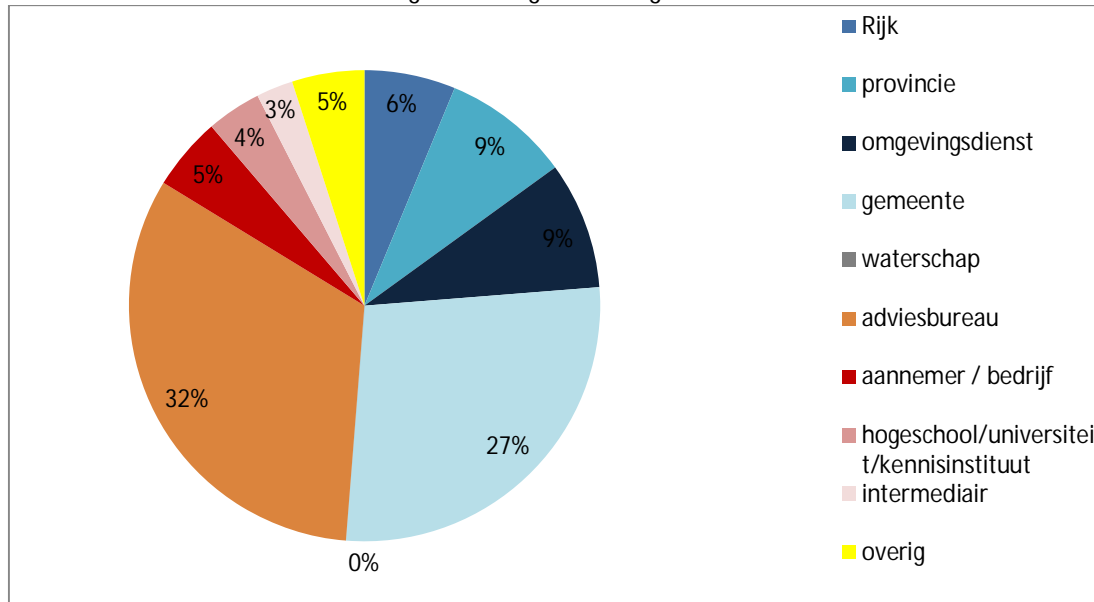

Platform Bodembeheer bijeenkomst "Nut en noodzaak bodeminformatiebeheer" 15 november 2017, gemeente Eindhoven

De BasisRegistratie Ondergrond (BRO), Het Digitaal Stelsel Ondergrond (DSO) en de informatiehuizen, de atlanten voor de leefomgeving, energie, natuurlijk kapitaal enzovoorts. Een hoop initiatieven over data en informatie die langskomen. De Platform Bodembeheerbijeenkomst van 15 november stond in het licht van deze initiatieven en programma's en liet zien wat er allemaal gebeurt en is bereikt de afgelopen tijd en wat er nog op stapel staat. Data en informatie: niet als doel maar als middel. Wat levert het ons straks op?

De praktijk van de deelnemers, op de korte en de lange termijn, stond in de bijeenkomst centraal.

Van de ca 80 aanwezigen was meer dan de helft afkomstig vanuit de overheid, vooral gemeenten. Daarnaast waren de adviesbureaus goed vertegenwoordigd.

Opening

Dagvoorzitter Corné Nijburg, programmamanager van het uitvoeringsprogramma (UP) Bodem en Ondergrond, heette de deelnemers welkom. Het UP Bodem en Ondergrond is het resultaat van de vervlechting van STRONG en Bodemconvenant. Naast milieuhygiënische aspecten gaat het UP ook over een breder palet. Bodeminformatiebeheer is daarbij cruciaal. Daarbij is het steeds de vraag: Doen we de juiste dingen en zijn de aanbieders en gebruikers verbonden? De bijeenkomst is erop gericht om de deelnemers op de hoogte te brengen en de gebruikers en aanbieders met elkaar in contact te brengen.

Opening door Dagvoorzitter Corné Nijburg

Platform Bodembeheer bijeenkomst "Nut en noodzaak bodeminformatiebeheer" 15 november 2017, gemeente Eindhoven

Dagprogramma

Tijd	Onderwerp	zaal
13:00	Welkom dagvoorzitter Corné Nijburg (UP Bodem en Ondergrond)	Raadzaal
13.10	De toekomst: maatschappelijke opgaven centraal. en welke databenadering hoort daarbij? - Arjan van Etten (Capelle aan den IJssel)	
13.30	<ul style="list-style-type: none"> Basisregistratie Ondergrond (BRO)- Henk Koster (TNO) Waarde van ondergronddata - Felix van Veldhoven (Geodan) Terra Tactical in Eindhoven en andere voorbeelden – Rob Heijer (Sweco) 	
14.15	Pauze	Burgerhal
14.30	Wat doen we nu? <ul style="list-style-type: none"> Bodeminformatiesystemen en hun onderlinge samenhang – Eline Toes (IenM) en Paul Hofmeijer (MMG Advies) Bouwstenen voor visievorming Bodeminformatiebeheer 2020 – Annelies de Graaf (Buro38) 	Raadzaal
15.15	Parallele sessies Wat is het pad naar de toekomst?	
	Sessie 1 - Interactieve Kahoot!-sessie over bodeminformatiebeheer Henk Koster (TNO), Maartje van Meeteren (RHDHV) en Sophie Moinier (Deltares)	Raadzaal
	Sessie 2 - Visualisatie ondergrond in de omgevingsvisie en het omgevingsplan - Edith Rutten (Eindhoven) en Linda Maring (Deltares)	Hal van Honderd
	Sessie 3 - Sessie Geo-informatie en de gemeentelijke praktijk Roeland Heuff (SIKB), Arjan van Etten (Capelle aan den IJssel) en Marco Vergeer (RHDHV)	Burgerhal
16.15	Terugkoppeling door de dagvoorzitter Corné Nijburg	Raadzaal
16.30	Borrel	Burgerhal

Plenaire presentaties

Maatschappelijke opgaven centraal en welke databenadering hoort daarbij?

Arjan van Etten Capelle aan de IJssel:

Arjan is adviseur geoinformatie en werkt vanuit die rol gevraagd en ongevraagd aan kaarten en informatievoorziening. Capelle aan de IJssel heeft een portaal waarin kaarten worden aangeboden. Deze worden gemaakt voor collega's en inwoners en bedrijven en zijn naar buiten gericht. Daarbij is het nodig om deur open zetten en vragen stellen aan de potentiële gebruikers.

Voorbeelden zijn: Analyseren waar je wat voor straatmeubilair wilt neerzetten. Welke vernieuwingen zijn nodig en wat voor buurt is het? Door data te combineren kun je beslissingen bijstellen. Daarvoor werk je samen met collega's van sociale zaken.

Data waar je je op baseert zijn grafieken, tabellen, rapporten, verspreid over de organisatie. Daarbij is het niet altijd duidelijk hoe compleet en actueel de data is.

Data staan niet meer op zichzelf. Het kan data zijn die anderen moeten of willen gebruiken binnen en buiten organisatie. Data worden steeds meer open en van ons allemaal. We moeten data gaan delen en willen ook data gebruiken van anderen. Onze data is niet van onszelf, kaarten maak je voor anderen. Dit vraagt om een andere manier van werken dan in het verleden. De gemeente wil zich inzetten om tot samenwerking te komen en zo tot meerwaarde te komen.

Kijkend naar bodemwerkveld: de Basisregistratie Ondergrond (BRO) gaat in per 1 januari 2018. Ook hier moet je samenwerken, bijvoorbeeld in contracten vast gaan leggen hoe data naar BRO moet.

Platform Bodembeheer bijeenkomst "Nut en noodzaak bodeminformatiebeheer" 15 november 2017, gemeente Eindhoven

Data- en informatiemanagement zijn belangrijke activiteiten binnen de gemeente. Hoe zorg je ervoor dat data bruikbaar is, dat de goede gegevens zijn gebruikt. Hoe ga je om met privacy. Bestuurders worden hierin meegenomen. Data is nodig bij bijna alles. Dus als je hierop stuurt help je dat de medewerkers hun werk kunnen doen.

De BasisRegistratie Ondergrond (BRO) Henk Koster TNO

De presentatie van Henk komt vanuit het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, waar de BRO nu onder valt, en TNO. Op 1 januari 2018 start de BRO. De BRO houdt in: "Wettelijke registratie van gegevens en modellen ondergrond." De BRO is onderdeel van het stelsel van de basisregistraties. De BRO wordt gevuld door de bronhouders, dat zijn bestuursorganen die de verantwoordelijkheid dragen, ministers, provincie, gemeenten, waterschappen. De BRO is geen doel op zich maar een middel. Hergebruik van data is kosteneffectief. Doel is om onderzoekskosten en faalkosten te verminderen. Diverse kennisdomeinen (civiele techniek, landelijk gebied, watermanagement en natuurlijke bestaansbronnen) worden momenteel ingevoerd in tranche 1. Zaken zoals milieuhygiënische en cultuurhistorische data nog niet. Voorliggende vraag is daarbij: Willen we dat wel? Dat gaat pas rond 2021 gebeuren in tranche 2, als we het gaan doen. Wie moeten ermee aan de slag en wat is de route van de keten? Dataleveranciers leveren namens een bronhouder (=overheid) aan. TNO heeft de landelijke voorziening af. Via een digitaal loket gaat het naar de gebruikers. Planning: Start op 1 januari 2018. Vanaf 2017 is de overgang van BIS, DINO en NLOG naar de BRO. Tranche 1 loopt t/m 2021. Na 2021 gaat tranche 2 lopen. In tranche 1 gaat het om sonderingen, grondwatermonitoringsputten, boorprofielen (per 1 januari) en mijnbouwvergunningen (per 1 april). Het gaat dan om aanlever- en afnameplicht, meldplicht over kwaliteit en onderzoeksplicht. Zie ook het filmpje hierover: <https://youtu.be/CdMc52zgJQc>

Platform Bodembeheer bijeenkomst "Nut en noodzaak bodeminformatiebeheer" 15 november 2017, gemeente Eindhoven

De waarde van Ondergronddata Proof of concepts voor de BRO

Felix van Veldhoven Geodan

Geodan heeft in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu gewerkt aan de businesscase voor de BRO. Door middel van "Proof of Concept" (POC) hebben ze de waarde laten zien van de ondergrondgegevens aan stakeholders. Door (Openbare) gegevens in 2d en 3d te combineren kan dit meerwaarde geven voor de gebruiker.

Twee voorbeelden:

Eerste voorbeeld Lekdijk, is een dijkversterkingsproject. Er is gebruik gemaakt van open geo-informatie, waarmee een kaartverhaal is gemaakt voor de medewerkers van het hoogheemraadschap. In dit voorbeeld werd getoond wat voor gegevens er zijn en wat je bereikt als je die gegevens combineert. U kunt dit kaartverhaal zelf bekijken:

labs.geodan.nl/ondergrond/lekdijk

Username: lenM

Password: ondergrond

Een tweede voorbeeld betreft een MIRT project: er is een 3D filmpje gemaakt voor de Rijntakken bij Nijmegen. Er vindt daar bodemerosie plaats van ca 1 a 2 cm per jaar. Er is gekeken of de data zoals beschikbaar de problemen voor het project aan RWS kon laten zien. Dit is gebruikt om e.e.a. te bespreken met stakeholders. Om het filmpje te maken is bovengronds begonnen met open gegevens: een luchtfoto met 3d gegevens uit de BAG eroverheen. Het nationale boomregister is gebruikt en zo creëer je een beeld van de omgeving.

Er zijn problemen met scheepvaart en kabels en leidingen (K&L) die onder de rivier lopen. Er moet 2,5 meter ruimte zijn. Ankers moeten niet in de K&L komen. Leidingen bleken anders te liggen dan dat ze vergund zijn.

In de POCs worden BRO gegevens gebruikt met x en y en z. Daarnaast worden geïntegreerde 3d modellen gebruikt. Met services kan e.e.a. gemakkelijk bij elkaar worden gebracht en op een snelle manier waardevolle informatie worden ontsloten voor gebruikers.

Terra Tactica in Eindhoven en andere voorbeelden

Rob Heijer Sweco

Rob Heijer presenteert een drietal cases waarin bodemdata zo gebruikt is dat de vraagsteller waardevolle informatie verkrijgt.

Rob licht toe wat ingrediënten van elk project zijn in de praktijk:

- Waar in het proces zit ik?
- Wat voor soorten data heb je nodig?
- Wie zit er aan tafel?

Casus 1 Stationsplein Eindhoven. Het plein werd opgeknapt. Met methodiek Terra Tactica is een toets gedaan met vakspecialisten van de gemeente op de ondergrondaspecten in termen van kansen en risico's.

Er was veel bodeminformatie. Bronnen waren de digitale bodematlas en wat er in de hoofden van de mensen zit. De crux was hier de combinatie van vakspecialisten en kaarten. Op deze manier werd inzicht gegeven in de gezamenlijke opgave, door met elkaar het gesprek te voeren.

Casus 2 Ondergrondse afvalcontainers. Hier werd een GISTool gebruikt. Er is gekeken naar loopafstand naar containers. Dit geeft een wiskundig antwoord voor de plaats van de containers. Maar er zijn meer ondergrondse aspecten waar je rekening mee wilt houden, zoals archeologie etc. Vraag was hoe dat over het voetlicht te brengen. De kabels en leidingen (K&L) zijn toegevoegd, maar met kleuren is extra info toegevoegd die aangeeft welk kosten je moet maken om K&L te verleggen, plus de afstand die je tot K&L moet houden. Deze informatie kon gebruikt worden door de projectleider, die zo zelf keuzes kon maken op basis van een hapklare kaart.

Platform Bodembeheer bijeenkomst "Nut en noodzaak bodeminformatiebeheer" 15 november 2017, gemeente Eindhoven

Casus 3 Ondergronds bestemmingsplan. Bij de opgave om een bestemmingsplan te actualiseren was de wens om ook ondergrond mee te nemen. De onderliggende opgave was om ondergrondbelang langjarig te borgen. 2D visualisatie zegt niet veel als je kijkt naar ondergrond, 3D visualisatie werkt veel beter. Hoe beheer je de informatie: gebruiksbepalingen borgen; Vastleggen ondergrondse functies; Info werd toegevoegd met popup-schermen met regels waar je je aan moet houden; En je ziet snel waar geen en wel ruimte zit.

Samengevat: er is geen standaardaanpak. De informatiebehoefte wordt bepaald door de context van opgave, de termijn waarmee je werkt en door met welke mensen je aan tafel zit.

Bodeminformatiesystemen en hun onderlinge samenhang

Eline Toes Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en Paul Hofmeijer MMG advies

Eline Toes geeft aan dat er rond bodeminformatiebeheer heel veel is en dat er ook van alles gebeurt. De data en informatie hebben als doel om goed je werk te kunnen doen, zoals het maken van omgevingsplannen en -visies. Opgaven als toegankelijkheid, informatie delen en toegankelijk houden zijn van belang. Hoe werken we daaraan? Dit gebeurt onder andere in het netwerkoverleg bodeminformatie, waarin partijen elkaar informeel opzoeken, informeren en afstemmen. MMG advies is gevraagd een analyse te maken hoe het veld in elkaar steekt en wat de samenhang is tussen bodeminformatiesystemen. Met elkaar is de intentie uitgesproken om met elkaar hieraan te gaan werken. In januari (2018) is er een sessie om deze samenwerking verder te brengen. Iedereen is daar welkom, dus als u wilt deelnemen, neem dan contact op met Eline Toes.

Paul Hofmeijer licht het totaaloverzicht van bodeminformatiesystemen en hun samenhang toe. Het resultaat moest op 1 A4 getoond kunnen worden. De "informatieketen" bestaat uit: Basis databases, geaggregeerde data, aanbieder informatie, werkproces gebruiker, gebruikers. Dit geeft de confrontatie van vraag en aanbod en bij "aanbieder informatie" kom je elkaar tegen. Paul licht een aantal Bodeminformatiesystemen toe: BRO en informatiehuis bodem en ondergrond ingevuld. Dit is uitgewerkt voor de huidige situatie, maar ook voor de gewenste situatie in 2030. Bij de uitwerking van de bodeminformatiesystemen horen ook achterliggende factieets met meer informatie.

Vervolgens is ook de samenhang tussen de systemen (BRO, informatiehuis bodem en ondergrond, bodemloket en BIDON) weergegeven. De focus verschuift van data voor specialisten naar data voor eindgebruikers, dus vraaggestuurd. Paul ziet 5 uitdagingen

- Standaardiseren, stekkeren, zekeren en centraal beschikbaar stellen lokale en landelijke bodem databases
- Omgevingswet en DSO
- Gebruikersgerichtheid Bodemspecialist ☑ burger/Bedrijven/ RO-overheid
- Koppelen aan maatschappelijke opgaven, combineren, duiden en valideren van bodemdata tbv RO icm alle milieuthema's
- Verbreding en verankering thema bodem (zie bodemconvenant)

Paul sluit af met een stelling en vraag: samenwerken bodeminformatiesystemen is nodig, maar hoe doe je dat?

Platform Bodembeheer bijeenkomst "Nut en noodzaak bodeminformatiebeheer" 15 november 2017, gemeente Eindhoven

Eline Toes IenW en Paul Hofmeijer MMG Advies

Annelies de Graaf Buro38

Bouwstenen voor visievorming bodeminformatiebeheer 2020

Annelies de Graaf Buro38

Aanleiding tot de bouwstenen voor visievorming is een vraag uit 2016 vanuit het Platform Informatiebeheer Bodem (PIB). Achterliggend lag de wens om vraag en aanbod samen te brengen en om te anticiperen op ontwikkelingen en wat er nodig is. Dan kun je je instrumenten aanpassen. Het PIB besloot bouwstenen voor visievorming aan te gaan leveren. Daarvoor zijn diverse interviews uitgevoerd, discussies in het PIB gevoerd, er is een workshop met VNG werkgroep bodem geweest en dit is besproken in het netwerkoverleg bodeminformatiebeheer.

Men gaat uit van verwachtingen: Er komt het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Eerst komt alles voor vergunningen erin, dan wordt dit breder getrokken. In 2024 moet alle beschikbare informatie voor wet en regelgeving en voor de fysieke omgevingskwaliteit met 1 klik op de kaart beschikbaar en begrijpelijk worden getoond. Dat is nogal een uitdaging.

Het rapport over de bouwstenen " is beschikbaar op <https://www.pleio.nl/file/download/49799012> en kent twee hoofdlijnen.

- Niet eigen proces centraal zetten, maar vraag van de klant centraal.
- Gemeentes zijn bevoegd gezag, dus zij hebben een centrale taak daarin.

Het voorbeeld wat Annelies geeft focust op milieuhygiënische gegevens. Er zouden signaleringskaarten voor niet bodemdeskundigen gemaakt kunnen worden: zijn er beperkingen, moet ik wat doen of kan ik aan de slag (stoplichtenmodel). Zodra er een potentieel probleem is, dan kan men de deskundige invoeren.

Streefbeeld is dat de informatie volledig en vindbaar is, via een landelijk portaal. Voor initiatiefnemers is geaggregeerde informatie handig, voor de experts de basisinformatie. Er is op het gebied van milieuhygiënische data veel, maar heel veel is nog niet digitaal en beschikbaar. Wat er na 2021 gebeurt is nog onduidelijk voor milieuhygiënische gegevens, voor alsnog gebeurt er nog niks. Als we wel willen dat milieuhygiënische data in de BRO komt moeten we daarop aanhaken en erover nadenken. DSO is gericht op in standhouden van instrumenten die er nu is. Verder dan dat is de gedachtevorming nog niet.

Vanuit het Bodemconvenant zijn nog geen acties op informatiebeheer tot nu toe.

Advies van Annelies is: landelijke ontwikkelingen gaan het niet doen, het werkveld is zelf aan zet. Willen we vraaggericht bodeminformatie ontsluiten? Hoe ziet dat er dan uit? Wat is ons streefbeeld? Als je dat beeld hebt dan in gesprek met BRO / DSO. Gebruik de grote ontwikkelingen om eigen ambities te realiseren. Eerst: wat wil je aanbieden (informatieproducten) 2 welke instrumenten zijn nodig? 3 wie doet wat verantwoordelijkheden, aansprakelijkheden. Dit is een uitdagend traject, maar je hoeft niet de hele trap te zien om de eerste stap te nemen. Eerste stap is waar willen we naar toe en dan komen vervolgtreden vanzelf in beeld.

[Alle presentaties](http://www.platformbodembeheer.nl) zijn te vinden op www.platformbodembeheer.nl onder archief.

Platform Bodembeheer bijeenkomst "Nut en noodzaak bodeminformatiebeheer" 15 november 2017, gemeente Eindhoven

Parallele Sessies

Sessie 1 - Interactieve Kahoot!-sessie over bodeminformatiebeheer

Henk Koster (TNO), Maartje van Meeteren (RHDHV) en Sophie Moinier (Deltares)

Praat verder over de thema's uit het plenaire programma aan de hand van stellingen in deze interactieve Kahoot!-sessie.

Tijdens deze sessie werden verschillende stellingen aan de deelnemers voorgelegd. De deelnemers konden via het programma Kahoot! aangeven of zij het wel of niet met deze stellingen eens waren. De stellingen hadden o.a. betrekking op de onderwerpen die in het plenaire gedeelte aan bod zijn gekomen. Zo werd er gediscussieerd over de vraag of, met de komst van de DSO, het digitaal registreren van bodemonderzoek een taak van de gemeenten wordt of niet. Ook werd er gepraat over de informatiebehoeften binnen projecten en over de invoering van de BRO en het nut en noodzaak van de BRO. Nabrand van de discussie was de uitspraak "open data is oud, BIG data is hot!" Henk Koster leidde de discussie.

Sessie 2 - Visualisatie ondergrond in de omgevingsvisie en het omgevingsplan - Edith Rutten (Eindhoven) en Linda Maring (Deltares)

De aanleiding van deze sessie was de vraag vanuit het UP Bodem en Ondergrond:

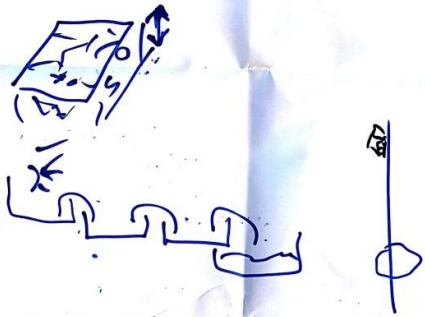
"Hoe vertaal je data naar voor andere beleidsvelden begrijpelijke informatie (met name via visualisatie in kaartmateriaal) ten behoeve van het maken van een omgevingsvisie en -plan?"

Het gaat hierbij niet zozeer om het zetten van data op een kaart (aanbodgestuurd), maar juist om het achterhalen wat de vraag nu precies is (vraaggestuurd). Deze vraag zal verschillen en ook de vraagsteller zal verschillen in de verschillende fases bij het totstandkomen van een omgevingsvisie of -plan. Er zijn al heel veel voorbeelden langsgekomen in het plenaire deel van de bijeenkomst, van 2D kaarten, tot kaartverhalen en 3D filmpjes. Het proces om een beeld te maken die past bij de vraag is een iteratief proces, waarbij de aanbieder en vrager samen aan de slag moeten.

De gemeente Eindhoven is ook al jaren actief op het gebied van ondergrondinformatie goed voor het voetlicht te brengen. Zo is er de Atlas van de Eindhovense Ondergrond <https://eindhoven.nazca4u.nl/atlas/>. Deze is echter nog redelijk aanbodgericht en Eindhoven wil de transitie maken naar vraaggericht. Daarvoor worden verschillende activiteiten georganiseerd met vragers en aanbieders, aan de hand van maatschappelijke opgaven.

De deelnemers van de sessie werden daarvoor gevraagd om een ontwerp te maken voor hoe we ondergrond voor een omgevingsvisie moeten visualiseren aan de hand van een maatschappelijke opgave die Edith Rutten (Gemeente Eindhoven) uitdeelde. De 3 groepen werd gevraagd om na te denken over welke vraag ze nu eigenlijk beantwoordden. Welke ingrediënten (zowel proces als inhoud) nodig waren om tot een visualisatie te komen, welke tips en valkuilen ze zagen en wat nog nodig is om tot een beeld te komen.

Platform Bodembeheer bijeenkomst "Nut en noodzaak bodeminformatiebeheer"
 15 november 2017, gemeente Eindhoven

<p>KWANTITATIEF WATERSYSTEEM. ①</p> <ul style="list-style-type: none"> - STAKEHOLDERS - WATERSYSTEEM - PROCESSEN / OBJECTEN DIE NEGATIEVE EFFECTEN ONDERVINDEN - BESTAANDE BESCHIKINGEN - KOSTEN <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - INTEGRAAL MET SYSTEEM SFFIKIJKEN - SAMEN MET STAKEHOLDERS - KANSEN IN BEELD BRENGEN <p>X NIET SECTORAAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - KOPPEL BOVENGRONDSE + ONDERGRONDSE <p>ONTFAKELING</p> 	<p>②</p> <p>vrage/zien: Elektrisch rijden / Laadpaal per huis</p> <p>Beperkingen? - lokale/ eigenaar - eigendom % - kabel en leidingen - event. verdr. reëligty? - niet gep. exploitatie etc</p> <p>INGREDIËNTEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aansluiting op netwerk > - andere toewijding aan paal? - overheid? rand?! - social acceptability (vanuit de grond) <p>Do's: vragen terug stellen waar zit de de fase?!</p> <p>Don'ts: vragen door de vragen</p> <p>- grond eigenaar (kapitaal)</p> <p>Ideen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laadpaal info systeem !! - App! <p>PARKEREN ↓ ↑ bodem & ondergrond</p>
<p>Groep 1: over stedelijke grondwateronttrekkingen</p>	<p>Groep 2: over energietransitie (electrisch rijden)</p>
<p>③</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buffer / (stromings)wat is acceptabel? - Onkenbrand - S.A.P.U.E.R → berging - Bodemdaling - Verpanting/Berging → Buffer - plaatsing Berging <ul style="list-style-type: none"> - Goidinga - Opdrub - Bodemkwalite. - Bodemopbouw/Samenstelling - kant voor laterale periode/Bouwen van zone 	<p>③</p> <ul style="list-style-type: none"> - WAAR zijn de problemen <ul style="list-style-type: none"> - h/m/str - Berokken (overlast etc) - Ruimte Oupping - Ruimte niet Nat Oupping
<p>Groep 3: over klimaatverandering, waterberging</p>	

Naderhand werden de beelden gepresenteerd. Conclusie was dat je een dergelijke uitwerking alleen echt kan maken als de vragers en de aanbieders samen werken. Groep 2 won het predicaat "beste visualisatie voor de Omgevingsvisie" opdat deze het beste onderbouwd werd.

Platform Bodembeheer bijeenkomst "Nut en noodzaak bodeminformatiebeheer" 15 november 2017, gemeente Eindhoven

Sessie 2

Sessie 3 - Sessie Geo-informatie en de gemeentelijke praktijk

Roeland Heuff (SIKB), Arjan van Etten (Capelle aan den IJssel) en Marco Vergeer (RHDHV)

In het begindeel van de bijeenkomst vertelde Arjan van Etten zijn verhaal over Capelle aan den IJssel. In deze sessie werd daarover doorgesproken: wat speelt er in uw gemeentelijke praktijk? De sessie leverde een divers beeld op: iedere gemeente doet het op haar eigen manier. Dat op zich is prima, daarbij is het belangrijk om van elkaars verhalen te leren.

Aan de drie tafels werd gesproken over het 'waarom'. Duidelijk is dat de gemeenten een klus hebben te doen ten aanzien van data en informatie, bijvoorbeeld omdat de wet dat voorschrijft. In de sessie wordt geconstateerd dat het 'moeten' niet voldoende is omdat er nog veel gemeenten zijn die nog een hele lange weg te gaan is, ondanks de BRO-verplichting van 1 januari 2018. Een signaal vanuit het ministerie of de VNG zou goed zijn, of wellicht een extra voorlichtingscampagne. Daarbuiten kwam het idee op dat je Omgevingsdiensten kunt benutten om dit verhaal in regioverband op te pikken, ook naar gemeenten die vandaag niet aanwezig zijn op het platform bodembeheer.

Een gemeente zou het ook 'moeten willen'. De aanwezige gemeenten constateren dat ze een heleboel (verborgen) vragen krijgen over data en data-interpretaties (tot kaartmateriaal). Of het nu gaat om bodemvervuiling, de ligging van ondergrondse infrastructuur of archeologie, dan wel vragen omtrent bodemenergie en klimaatadaptatie; al snel wordt gevraagd om 'wat is de situatie?' De mensen die deze vragen stellen kunnen niet wachten op enkele dagen uitzoekwerk, maar willen met één druk op de knop worden bediend.

De deelnemers vinden dat een gevoel van urgentie bij het bestuur en het management nodig is. Als zij de mogelijkheden van geo-informatie weten, dan weten ze ook dat dit geen 'dingetje erbij' is, maar een belangrijke gemeentelijke functie. Door de afwezigheid van deze notie is budget vaak een probleem. Zowel budget voor medewerkers als voor de aanschaf van systemen. Het advies van Arjan van Etten: "Investeer in je bestuur en management en breng ze in de doe-stand".

Roeland Heuff van SIKB schetst in de sessie hoe SIKB anticipeert op de ICT-ontwikkelingen ten aanzien van bodemdata. SIKB beheert standaarden voor het uitwisselen van bodemdata (SIKB0101 – bodembeheer en SIKB0102 – archeologie). Roeland benadrukt dat ontwikkelingen vergaande gevolgen kunnen hebben op de wijze waarop systemen worden aangepast. De leveranciers en SIKB hebben tijd nodig om de standaarden en de systemen daarop aan te passen.

Aan het einde van de sessie wordt opgehaald wat er aan de drie tafels is gebeurd. Dat leidt tot het beeld dat er van alles gebeurd, maar overal anders. Eigenlijk is dat niet erg, want gaandeweg

Platform Bodembeheer bijeenkomst "Nut en noodzaak bodeminformatiebeheer" 15 november 2017, gemeente Eindhoven

ontwikkeld zich een bodeminformatiesituatie die past bij de vraag ter plekke. Wel is er een hartenkreet: "Laten we vaststellen wat voor iedereen hetzelfde is, bijvoorbeeld de standaarden van systemen. Als dat landelijk geregeld wordt, en dat is wel zo efficiënt, dan kunnen wij in de praktijk daar onze eigen ontwikkeling in doormaken."

Terugkoppeling

Corné Nijburg koppelde de bijeenkomst terug naar aanleiding van enkele quotes die zijn opgeschreven tijdens de parallele sessies.

- Visualiseren: "je moet het laten zien maar eenvoudig vertellen", heeft geen toelichting nodig
- Functie en gebruik volgt ondergrond hangt samen met het kostenplaatje, als je juiste informatie niet hebt kun je daar geen invulling aan geven. Niet alles kan op alle bodems of je moet heel veel geld hebben.
- Draagvlak, middelen en bewustwording zijn nodig. Gemeentes krijgen steeds meer opgaven, sommige gemeentes zijn verder dan andere. Sommigen gemeentes zijn nog aan het digitaliseren.
- Je kunt het als gemeente niet alleen. Kleine gemeentes kunnen niet alles in huis halen. Het schaalniveau moet passen bij wat je aankunt
- Wettelijke verplichting en geld zijn nodig om infovoorziening te laten lukken. We moeten gegevens aanleveren en dan zou het moeten gebeuren. Er komen geen nieuwe verplichtingen. Er liggen heldere kaders en afspraken en een strategie voor wat je kunt stimuleren.
- Open data is allang weer oud nieuws. Big data is hot.

Corné sloot de bijeenkomst af met het bedanken van alle organisatoren van de bijeenkomst en vooral de gemeente Eindhoven waarbij we te gast waren. De bijeenkomst werd beëindigd met een door de gemeente aangeboden borrel.

Komende bijeenkomst Platform Bodembeheer:

Duurzaam bodemgebruik in het landelijk gebied - 11 december 2017, provinciehuis Overijssel
Zie www.platformbodembeheer.nl